



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Έγγραφο συνόδου

**A7-0081/2014**

3.2.2014

## ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με την 7η και την 8η έκθεση προόδου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την πολιτική συνοχής της ΕΕ και τη στρατηγική έκθεση του 2013 σχετικά με την υλοποίηση των προγραμμάτων της περιόδου 2007-2013 (2013/2008 (INI))

Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης

Εισηγήτρια: Vilja Savisaar-Toomast

**ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ**

	<b>Σελίδα</b>
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	12
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ.....	16
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ.....	21
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ .....	25

## ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την 7η και την 8η έκθεση προόδου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την πολιτική συνοχής της ΕΕ και τη στρατηγική έκθεση του 2013 σχετικά με την υλοποίηση των προγραμμάτων της περιόδου 2007-2013

(2013/2008(INI))

*Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,*

- έχοντας υπόψη την «Εβδομη έκθεση προόδου σχετικά με την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» της Επιτροπής, της 24ης Νοεμβρίου 2011 (COM(2011)0776), και το συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της (SEC(2011)1372),
- έχοντας υπόψη την «Όγδοη έκθεση προόδου για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή – Η περιφερειακή και αστική διάσταση της κρίσης» της Επιτροπής, της 26ης Ιουνίου 2013 (COM(2013)0463), και το συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της (SWD (2013)0232),
- έχοντας υπόψη την «Πολιτική για τη συνοχή: Στρατηγική έκθεση του 2013 για την υλοποίηση των προγραμμάτων της περιόδου 2007-2013» της Επιτροπής, της 18ης Απριλίου 2013 (COM(2013)0210), και το συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της (SWD(2013)0129),
- έχοντας υπόψη την πρόταση κανονισμού της Επιτροπής, της 6ης Οκτωβρίου 2011, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, τα οποία καλύπτονται από το κοινό στρατηγικό πλαίσιο, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (COM(2011)0615),
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 11ης Μαρτίου 2009 για την πολιτική συνοχής: επένδυση στην πραγματική οικονομία,<sup>1</sup>
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 7ης Οκτωβρίου 2010 σχετικά με την πολιτική συνοχής και περιφερειακή πολιτική της ΕΕ μετά το 2013,<sup>2</sup>
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 20ής Μαΐου 2010 σχετικά με τη συμβολή της πολιτικής συνοχής στην επίτευξη των στόχων της Λισαβόνας και της ΕΕ2020,<sup>3</sup>
- έχοντας υπόψη την πρόταση κανονισμού της Επιτροπής της 6ης Οκτωβρίου 2011 στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και τον στόχο «Επενδύσεις στην

<sup>1</sup> ΕΕ C 87 Ε της 1.4.2010, σ. 113.

<sup>2</sup> ΕΕ C 371 Ε της 20.12.2011, σ. 39.

<sup>3</sup> ΕΕ C 161 Ε της 31.5.2011, σ. 120.

ανάπτυξη και την απασχόληση» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 (COM(2011)0614),

- έχοντας υπόψη την τέταρτη έκθεση της Επιτροπής των Περιφερειών για την παρακολούθηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», τον Οκτώβριο 2013,
  - έχοντας υπόψη το κοινό έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και της Γενικής Διεύθυνσης Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης της Επιτροπής, με τίτλο «Συμβολή της πολιτικής συνοχής της ΕΕ στην απασχόληση και την ανάπτυξη στην Ευρώπη», Ιούλιος 2013,
  - έχοντας υπόψη τη μελέτη που δημοσιεύτηκε από το Κοινοβούλιο με τίτλο «Πολιτική συνοχής μετά το 2013: μια κριτική αξιολόγηση των νομοθετικών προτάσεων», Ιούνιος 2012,
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 48 του Κανονισμού του,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Περιφερειακής Ανάπτυξης καθώς και τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων και της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων (A7-0081/2014),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα εμπειρικά στοιχεία δείχνουν πως η οικονομική, χρηματοπιστωτική και κοινωνική κρίση έχει αναστείλει, ή ακόμα και αντιστρέψει, τη διαδικασία σύγκλισης, επιτείνοντας με τον τρόπο αυτό τις ανισότητες μεταξύ περιφερειών και θέτοντας τέλος σε μια μακρά περίοδο κατά την οποία οι ανισότητες μεταξύ των περιφερειών ως προς το κατά κεφαλήν ΑΕΠ καθώς και η ανεργία στην ΕΕ μειώνονταν σταθερά, ενώ ταυτόχρονα έχει πιο σοβαρές επιπτώσεις στις πλέον αδύναμες περιφέρειες της Ένωσης·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πόροι, τόσο σε επίπεδο κρατών μελών όσο και σε επίπεδο ΕΕ, έχουν γίνει πιο δυσεύρετοι και υφίστανται όλο και μεγαλύτερη πίεση, ενώ η κρίση και η επακόλουθη ύφεση, καθώς και η κυρίαρχη κρίση χρέους σε αρκετά κράτη μέλη, έχουν ωθήσει τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν επιτέλους τις απαιτούμενες σημαντικές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που θα συμβάλουν στην αποκατάσταση της οικονομικής ανάπτυξης και στη δημιουργία θέσεων εργασίας, οδηγώντας σε περικοπές στη συγχρηματοδότηση από τα διαρθρωτικά ταμεία και το Ταμείο Συνοχής·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πολιτικές της δημοσιονομικής εξυγίανσης έχουν αυξήσει τον ρόλο και τη σημασία της πολιτικής συνοχής ως πηγής δημόσιων επενδύσεων, κυρίως σε υποεθνικό επίπεδο, καθώς η χρηματοδότηση από αυτήν την πολιτική αντιπροσωπεύει, για έναν σημαντικό αριθμό κρατών μελών και περιφερειών, περισσότερες από τις μισές δημόσιες επενδύσεις·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κρίση πλήττει όλες τις ευρωπαϊκές περιφέρειες και πόλεις, αυξάνοντας επομένως τη σημασία της χρηματοδότησης της πολιτικής συνοχής τόσο για τις περιφέρειες μετάβασης όσο και για τις πιο ανεπτυγμένες περιφέρειες·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η συμβολή στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» έχει μια πολύ ισχυρή περιφερειακή διάσταση, η οποία πρέπει να ληφθεί υπόψη

κατά την κατάρτιση και την υλοποίηση της επόμενης γενιάς προγραμμάτων στο πλαίσιο των πολιτικών συνοχής καθώς και άλλων επενδυτικών πολιτικών της ΕΕ·

- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μέχρι τώρα η πολιτική συνοχής ήταν επικεντρωμένη στην απορρόφηση και όχι στον προσδιορισμό και την παρακολούθηση – ούτε στην αξιολόγηση της επίτευξης – των στόχων, ενώ τα συστήματα παρακολούθησης και αξιολόγησης δεν επιτυγχάνουν πλήρως τον στόχο της βελτίωσης του προσδιορισμού διαφοροποιημένων στόχων σύμφωνα με τα τοπικά και διαπεριφερειακά χαρακτηριστικά, τις ιδιαιτερότητες και τις ανάγκες των περιφερειών·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πολιτική συνοχής θα εξακολουθήσει να αποτελεί τη βασική πηγή δημόσιας χρηματοδότησης της ΕΕ στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2014-2020, και λαμβάνοντας υπόψη ότι το νέο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής επικεντρώνεται αποκλειστικά στην ανάγκη να συγκεντρωθούν επενδύσεις σε περιφερειακό επίπεδο σε σημαντικούς τομείς όπως η δημιουργία θέσεων εργασίας, οι ΜΜΕ, η απασχόληση (ιδίως η απασχόληση των νέων), η κινητικότητα του εργατικού δυναμικού, η κατάρτιση και η εκπαίδευση, η έρευνα και καινοτομία, η ΤΠΕ, οι βιώσιμες μεταφορές και η άρση των σημείων συμφόρησης, η βιώσιμη ενέργεια, το περιβάλλον, η προώθηση των θεσμικών ικανοτήτων των δημόσιων αρχών και της αποδοτικής δημόσιας διοίκησης, η αστική ανάπτυξη και οι πόλεις·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανάγκη για επίτευξη περισσότερων αποτελεσμάτων με λιγότερους πόρους οδήγησε στην ένταξη της έξυπνης εξειδίκευσης στο νέο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής (Κανονισμός Κοινών Διατάξεων<sup>1</sup>), ώστε οι περιφέρειες να υιοθετήσουν μια στρατηγική και λιγότερο κατακερματισμένη προσέγγιση ως προς την οικονομική ανάπτυξη μέσω της στοχευμένης στήριξης της έρευνας και της καινοτομίας·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εταιρική σχέση και η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση αποτελούν οριζόντιες γενικές αρχές ενόψει της υλοποίησης της ενωσιακής στρατηγικής για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, στο πλαίσιο του επόμενου νομοθετικού πλαισίου για την πολιτική συνοχής·
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αξιολογήσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013 δεν λαμβάνουν υπόψη ολόκληρο τον κύκλο αξιολόγησης, όπως, μεταξύ άλλων, την αποδοτικότητα, την αποτελεσματικότητα και τις επιπτώσεις·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ποσοστό απορρόφησης κονδυλίων είναι περίπου 50% εντός των κρατών μελών και περίπου 30% κατά το τελευταίο έτος της περιόδου·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ΜΜΕ αντιμετωπίζουν δυσχέρειες όσον αφορά τη χρηματοδότησή τους από τον τραπεζικό τομέα·

---

<sup>1</sup> Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ L 347, 20.12.2013, σ. 320).

**Γενικές προκλήσεις που συνεπάγεται η εφαρμογή για την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού**

1. χαιρετίζει την έβδομη και όγδοη έκθεση προόδου, καθώς και την έκθεση στρατηγικής 2013 και καλεί την Επιτροπή – που αρχίζει σήμερα την εκ των υστέρων αξιολόγηση της περιόδου 2007-2013 – και τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν ότι η αξιολόγηση θα βασίζεται σε αξιόπιστα δεδομένα, θα εξετάσει την αποδοτικότητα, την αποτελεσματικότητα και τις επιπτώσεις των δράσεων και ότι θα ολοκληρωθεί έως τα τέλη του 2015 όπως ορίζεται στο πρώην Γενικό Κανονισμό προκειμένου να εξαχθούν σαφή συμπεράσματα ενόψει της εφαρμογής της νέας περιόδου προγραμματισμού·
2. θεωρεί ότι οι πολιτικές δημοσιονομικής εξυγίανσης δεν επαρκούν από μόνες τους για την ενίσχυση της ανάπτυξης και την προώθηση των επενδύσεων που οδηγούν σε ποιοτικές, βιώσιμες θέσεις απασχόλησης, οι οποίες απαιτούν επίσης μέτρα για τη στήριξη της οικονομίας και την ενθάρρυνση της –εύθραυστης και δειλής ακόμα– προόδου προς την ανάκαμψη·
3. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αυξήσουν τις επενδύσεις στους τομείς της επιχειρηματικότητας, της ίδρυσης νέων επιχειρήσεων και της αυτοαπασχόλησης ως μέσα για τη δημιουργία περισσότερων θέσεων εργασίας, δεδομένου μάλιστα ότι οι ΜΜΕ και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις παρέχουν περισσότερα από τα δύο τρίτα των θέσεων εργασίας του ιδιωτικού τομέα της ΕΕ· υποστηρίζει ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στο περιφερειακό και τοπικό επίπεδο· θεωρεί επιπλέον ότι οι επενδύσεις στις κοινωνικές επιχειρήσεις και στην κοινωνική επιχειρηματικότητα προσφέρουν μια καλή συμπληρωματική δυνατότητα ικανοποίησης των κοινωνικών αναγκών που δεν καλύπτονται από τα δημόσια αγαθά και τις δημόσιες υπηρεσίες·
4. εκφράζει την ανησυχία του για την έλλειψη επαρκών δημόσιων οικονομικών πόρων, ιδίως σε υποεθνικό επίπεδο, για την επαρκή υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», εξαιτίας του αντίκτυπου που έχει η οικονομική κρίση και λόγω του γεγονότος ότι ένας σημαντικός αριθμός λιγότερο ανεπτυγμένων κρατών μελών και περιφερειών εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τη χρηματοδότηση της πολιτικής συνοχής· θεωρεί ότι πριν από τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης σχετικά με τη δυνητική επιβολή μακροοικονομικών κυρώσεων, θα πρέπει να εξεταστεί προσεκτικά η τεράστια εξάρτηση της ανάπτυξης ορισμένων κρατών μελών από τη χρηματοδότηση της συνοχής·
5. πιστεύει ότι, παρόλο που οι πόροι που διατίθενται για την πολιτική συνοχής στο τρέχον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο είναι σχετικά μικροί σε σύγκριση με τις πραγματικές ανάγκες, ωστόσο η διασφάλιση μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας καθώς και οι συνέργειες μεταξύ του προϋπολογισμού της ΕΕ και των εθνικών προϋπολογισμών μπορούν να αποτελέσουν σημαντικούς μοχλούς για πολιτικές ενίσχυσης της ανάπτυξης·
6. θεωρεί ότι προκειμένου να επιτευχθεί η στρατηγική ΕΕ 2020 για έξυπνη, βιώσιμη και περιεκτική ανάπτυξη σύμφωνα με τους στόχους της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, παρά την ανάγκη επικέντρωσης σε τομείς με μακροπρόθεσμες δυνατότητες δημιουργίας θέσεων εργασίας και καινοτομίας, είναι σημαντικό να λαμβάνεται υπόψη οι σημαντικές ανάγκες των πολλών λιγότερο ανεπτυγμένων

περιφερειών σε σχέση με τις επενδύσεις σε προγράμματα υποδομών σε βασικούς τομείς όπως οι μεταφορές, οι τηλεπικοινωνίες και η βιώσιμη ενέργεια·

7. πιστεύει ότι –παρά τις ενδείξεις ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές συμμετέχουν στην προετοιμασία των συμφωνιών εταιρικής σχέσης– πρέπει να ληφθούν περαιτέρω μέτρα για την ενίσχυση της εδαφικής διάστασης του συστήματος διακυβέρνησης της πολιτικής συνοχής, τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» και το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, διασφαλίζοντας πραγματικό συντονισμό και συμπληρωματικότητα μεταξύ, αφενός, των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης και, αφετέρου, του συντονισμού των προτεραιοτήτων που έχουν καθοριστεί στα εν λόγω επίπεδα με τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες που εντοπίζονται σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο· τονίζει σχετικά τη σημασία του να εξασφαλίζεται η δέουσα συμμετοχή των κοινοτήτων και των περιφερειών στην κατάσταση των εθνικών στρατηγικών και τον προσδιορισμό των συγκεκριμένων προβλημάτων και προκλήσεων που αντιμετωπίζουν, αποφεύγοντας ταυτόχρονα κάθε αύξηση του διοικητικού φόρτου·
8. θεωρεί ότι η πολιτική συνοχής είναι κατάλληλη για να προσδώσει στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» την απαραίτητη εδαφική διάσταση που απαιτείται για να αντιμετωπίσει τόσο τις πολύ σχετικές αποκλίσεις της ανάπτυξης μέσα στην Ένωση και εντός των κρατών μελών, διασφαλίζοντας ότι το δυναμικό ανάπτυξης αξιοποιείται επίσης στις εξόχως απόκεντρες και τις πιο αραιοκατοικημένες περιοχές, όσο και το γεγονός ότι οι διαφορές ως προς τις θεσμικές ικανότητες συνεπάγονται ότι οι διάφορες περιφέρειες δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν με τον ίδιο τρόπο τους δεδομένους στόχους ως αναφορές·

#### ***Τόνωση της απασχόλησης και της κοινωνικής ένταξης:***

9. εκφράζει ιδιαίτερα τη λύπη του γιατί λόγω της κρίσης, το ποσοστό του πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, που πάσχει από υλική στέρηση, υποβάθμιση του περιβάλλοντος και ελλειπείς συνθήκες στέγασης, ή έχει πολύ χαμηλή ένταση εργασίας και απειλείται από αποκλεισμό και ελλιπή ενέργεια έχει αυξηθεί σημαντικά, ιδίως στις περιφέρειες σύγκλισης και τις πόλεις και ιδιαίτερα στις περιφέρειες γύρω από τις πρωτεύουσες που σύμφωνα με τους δείκτες κατατάσσονται ως αναπτυγμένες, πλήττοντας επίσης παράλληλα τις γυναίκες, τις μονογονικές οικογένειες, τις πολυμελείς οικογένειες με τέσσερα ή περισσότερα παιδιά, τα άτομα που φροντίζουν άλλους, (ιδίως εκείνους που φροντίζουν ανάπηρα μέλη οικογενειών), τα μέλη των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων ή των ηλικιωμένων που πλησιάζουν τη σύνταξη για τους οποίους η πρόσβαση στις ίσες ευκαιρίες είναι δυσχερής·
10. θεωρεί επείγουσα την αντιμετώπιση των θεμάτων αυτών – που υποσκιάτουν σε μεγάλο βαθμό τη συνοχή μεταξύ των περιφερειών και ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την ανταγωνιστικότητα της Ένωσης μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα – δίδοντας έμφαση σε πολιτικές που εξασφαλίζουν την πρόσβαση στην βιώσιμη, καλής ποιότητας απασχόληση και στην κοινωνική ένταξη και ιδιαίτερα εκ μέρους των νέων, προωθώντας το ζωτικό ρόλο των μικρομεσαίων επιχειρήσεων σχετικά, μειώνοντας τον κατακερματισμό και διευκολύνοντας τη μετάβαση μεταξύ των θέσεων απασχόλησης, επικεντρώνόμενοι στα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης για τους μακροπρόθεσμα άνεργους χρησιμοποιώντας την εμπειρία που απέκτησαν τα άτομα στο τέλος της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας και προωθώντας ισότιμη οικονομική

ανεξαρτησία για άνδρες και γυναίκες· θεωρεί ουσιώδους σημασίας να προωθηθεί επίσης η φυσική προσβασιμότητα και πρόσβαση στην ενημέρωση και τα μέσα επικοινωνίας, την επίτευξη που πρέπει να αξιολογείται με τη χρήση αξιόπιστων, αντικειμενικών και συγκρίσιμων δεικτών και λαμβάνοντας υπόψη τις δημογραφικές προκλήσεις·

11. επιμένει στο ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) στη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των περιφερειών και συμβάλλοντας στην αύξηση των ποσοστών απασχόλησης παράλληλα και σε συνδυασμό με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), συμβάλλει στην υλοποίηση ορισμένων από τις τρέχουσες σημαντικές προτεραιότητες της Ένωσης, δίδοντας συγκεκριμένα ώθηση στην απασχόληση των νέων και την αγορά εργασίας, προωθώντας τη βιώσιμη οικονομία και την ανάπτυξη, μειώνοντας τον αριθμό των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο και καταπολεμώντας τη φτώχεια, τις διακρίσεις και τον κοινωνικό αποκλεισμό· επιμένει ως εκ τούτου ότι χρειάζεται να ενισχυθεί η αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, ειδικότερα όσον αφορά την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα των δράσεων του ΕΚΤ και καλεί την Επιτροπή να αναλύσει πλήρως τα γενικά αποτελέσματα και τις πραγματικές επιπτώσεις του ΕΚΤ στην ανεργία και τις θέσεις εργασίας·
12. αναγνωρίζει ότι ένα μεγάλο τμήμα των δαπανών του ΕΚΤ διοχετεύεται στην προώθηση περισσότερων και καλύτερων θέσεων απασχόλησης, στη στήριξη της ένταξης και της συμμετοχής των μειονεκτουσών ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία, και στην ανάπτυξη μιας κοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς που είναι προσβάσιμη σε όλους· τονίζει εντούτοις ότι, σε περιόδους κρίσης, πρέπει να καταβάλλεται μεγαλύτερη προσπάθεια ώστε το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο να αποσκοπεί με αποτελεσματικότητα στην καταπολέμηση των τοπικών και περιφερειακών ανισοτήτων και του κοινωνικού αποκλεισμού, να καθιστά δυνατή την πρόσβαση των πλέον ευάλωτων ομάδων και ιδιαίτερα των νέων στην απασχόληση και να υποστηρίζει την επανένταξη των γυναικών στην αγορά εργασίας μέσω της μείωσης του διαχωρισμού με βάση το φύλο·
13. επισημαίνει ότι ο μεγάλος αριθμός των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο σε ορισμένες περιοχές υπερβαίνει κατά πολύ τον στόχο του 10% και ότι για τα άτομα αυτά πρέπει να προβλέπεται προσφορά εκπαίδευσης, κατάρτισης ή εργασίας που ανταποκρίνεται στις ανάγκες τους· παραπέμπει, στο πλαίσιο αυτό, στη σημασία της «Ευρωπαϊκής Εγγύησης για τους νέους» για τα άτομα που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο· επισημαίνει ότι, προκειμένου να μειωθεί ο αριθμός των νέων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο, το εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να είναι ανοικτό σε όλους και να προσφέρει ίσες ευκαιρίες σε όλους του νέους· τονίζει, ως εκ τούτου, ότι πρέπει να βρεθεί λύση στο πρόβλημα της ένταξης των νέων που έχουν ανεπαρκή κατάρτιση στην αγορά εργασίας μέσω της παροχής ανεμπόδιστης, προσβάσιμης και ποιοτικής επαγγελματικής κατάρτισης και κατάρτισης στον χώρο της εργασίας προκειμένου να βοηθηθούν να αποκτήσουν δεξιότητες, δεδομένου ότι η έλλειψη προσόντων μπορεί να αυξήσει τον κίνδυνο της ανεργίας, η οποία με τη σειρά της αυξάνει τον κίνδυνο της φτώχειας και δημιουργεί πληθώρα κοινωνικών προβλημάτων που συνδέονται με τον αποκλεισμό, την αποξένωση και την αποτυχία της προσπάθειας οικοδόμησης μιας ανεξάρτητης ζωής· εκτιμά ότι η συνεισφορά του ΕΚΤ είναι κρίσιμη για την επίτευξη του σκοπού αυτού, προκειμένου, αφενός, να βοηθηθούν περισσότεροι νέοι ώστε να μείνουν στο σχολείο και να αποκτήσουν τα κατάλληλα προσόντα που απαιτούνται για την απασχόληση και τη σταδιοδρομία και, αφετέρου, να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη πρόσβαση σε εκπαίδευση



υψηλής ποιότητας μέσω ειδικών προγραμμάτων που απευθύνονται σε παιδιά από μειονεκτούσες ομάδες και μειονότητες, π.χ. σε παιδιά με αναπηρία· καλεί τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν την κατάλληλη επαγγελματική κατάρτιση και την κατάρτιση στον χώρο της εργασίας για εκείνους που θα επωφεληθούν από αυτήν·

14. επισημαίνει ότι η εργασιακή κατάσταση των νέων εξαρτάται σε πολύ μεγάλο βαθμό από την γενική οικονομική κατάσταση και ότι, ως εκ τούτου, είναι πολύ σημαντική η υποστήριξη, η καθοδήγηση και η παρακολούθηση των νέων ανθρώπων κατά τη μετάβασή τους από την εκπαίδευση στην επαγγελματική ζωή· υποστηρίζει ότι η Επιτροπή θα μπορούσε να εναρμονίσει οιοσδήποτε μελλοντικές προτάσεις πολιτικής στον τομέα αυτό με τις πρωτοβουλίες «Νεολαία σε Κίνηση» και «Ευκαιρίες για τη Νεολαία»·
15. υπογραμμίζει ότι το ποσοστό απασχόλησης σε ορισμένες περιοχές συνεχίζει να είναι κάτω από 60% και ότι ορισμένες περιοχές αποκλίνουν από τους εθνικούς τους στόχους κατά 20–25%, γεγονός που έχει ιδιαίτερα αρνητικό αντίκτυπο στους νέους, τις γυναίκες, τους ηλικιωμένους, τα άτομα που αναλαμβάνουν την φροντίδα άλλων και τα άτομα με αναπηρίες· επισημαίνει ότι ορισμένα μέτρα για την αντιμετώπιση της κρίσης έχουν αρνητικό αντίκτυπο στη συνοχή και έχουν διευρύνει σημαντικά τις ανισότητες στην ΕΕ· επισημαίνει ότι για την απασχόληση ομάδων υψηλού κινδύνου ή για τη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης για τις ομάδες αυτές απαιτείται να ληφθούν στοχοθετημένα μέτρα για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και ευκαιριών κατάρτισης και τη διατήρηση των θέσεων αυτών· τονίζει ότι ορισμένες απομονωμένες κοινότητες πλήττονται επί σειρά γενεών από την ανεργία, γεγονός που συνιστά απειλή κυρίως για τις περιθωριοποιημένες ομάδες του πληθυσμού·
16. υπενθυμίζει ότι τα ποσοστά απασχόλησης υστερούν πολύ σε σχέση με τον στόχο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», σύμφωνα με τον οποίο τουλάχιστον το 75% του πληθυσμού ηλικίας 20-64 πρέπει να έχει απασχόληση μέχρι το 2020· παρατηρεί ότι, αν και δεν υφίστανται συγκεκριμένοι στόχοι σε σχέση με τα ποσοστά απασχόλησης σε περιφερειακό επίπεδο, τα κράτη μέλη έχουν καθορίσει, το καθένα χωριστά, εθνικούς στόχους οι οποίοι, στις περισσότερες περιπτώσεις, δεν έχουν εκπληρωθεί λόγω των ασύμμετρων επιπτώσεων της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης στις περιφερειακές αγορές εργασίας, κυρίως στη Νότια Ευρώπη, όπου έχει σημειωθεί ιδιαίτερα έντονη αύξηση της ανεργίας των νέων·
17. πιστεύει ότι όλες οι περιφέρειες έχουν αντιμέτωπες με την πρόκληση της δημιουργίας βιώσιμης ανάπτυξης και της ενίσχυσης της αποδοτικότητας των πόρων· τονίζει σχετικά την ανάγκη για πολιτικές που θα περιλαμβάνουν την κατά προτεραιότητα χορήγηση πόρων στους τομείς της εκπαίδευσης, της δια βίου μάθησης, της έρευνας, της καινοτομίας και της ανάπτυξης, της ενεργειακής απόδοσης και του τοπικού επιχειρηματικού πνεύματος καθώς και στη δημιουργία νέων χρηματοπιστωτικών μέσων για όλα τα είδη επιχειρήσεων και ιδιαίτερα για τις μικρομεσαίες·
18. υπενθυμίζει τις δυνατότητες που έχουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις για τη δημιουργία θέσεων εργασίας και παροτρύνει τα κράτη μέλη να αναπτύξουν πολιτικές που θα βελτιώσουν την πρόσβαση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση και τους όρους που τη διέπουν· καλεί την Επιτροπή να συνεργασθεί με τα κράτη μέλη και την αύξηση της διαφάνειας και της προβλεψιμότητας του συστήματος προσκλήσεων σε

διαγωνισμούς ανάθεσης έργου καθώς και τη μείωση του χρονικού διαστήματος που μεσολαβεί μεταξύ πρόσκλησης και ανάθεσης μιας σύμβασης, ιδίως για τις ΜΜΕ που ανταγωνίζονται σε ένα ταχέως μεταβαλλόμενο περιβάλλον·

19. ζητεί να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στους κλάδους του πολιτισμού και της δημιουργικότητας, οι οποίοι συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», ιδίως δε στη δημιουργία θέσεων εργασίας· υπογραμμίζει την καίρια συμβολή που έχουν οι κλάδοι αυτοί στην ανάπτυξη των περιφερειών και των πόλεων· ζητεί να ληφθούν συστηματικά μέτρα για την προώθηση της συνεχούς κατάρτισης των γυναικών ειδικά στους κλάδους αυτούς, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική αξιοποίηση των προσόντων τους και να δημιουργηθούν νέες προοπτικές απασχόλησης·

### ***Τα στοιχεία της αξιολόγησης***

20. υπενθυμίζει ότι ενώ υπάρχουν ισχυρές ενδείξεις ότι η υλοποίηση της πολιτικής συνοχής έχει επιταχυνθεί και ότι τα προγράμματα που προκύπτουν έχουν συμβάλει σημαντικά σε πολλούς τομείς στους οποίους οι επενδύσεις είναι απαραίτητες για τον οικονομικό εκσυγχρονισμό και την ανταγωνιστικότητα (όπως η έρευνα και η ανάπτυξη, η στήριξη των ΜΜΕ, η επανεκβιομηχάνιση, η κοινωνική ένταξη, και η εκπαίδευση και κατάρτιση), ορισμένα κράτη μέλη κινδυνεύουν να μην υλοποιήσουν τα προγράμματά τους πριν από το τέλος της τρέχουσας περιόδου προγραμματισμού· προτρέπει την Επιτροπή να αναλύσει εις βάθος τα αίτια του χαμηλού ποσοστού απορρόφησης και τα κράτη μέλη να παράσχουν συγχρηματοδότηση προκειμένου να επισπευσθεί η εκτέλεση των κονδυλίων·
21. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να αναζητήσουν συνέργειες μεταξύ της χρηματοδότησης που προέρχεται από την πολιτική συνοχής και άλλων πηγών ενωσιακής χρηματοδότησης (όπως της χρηματοδότησης για τα προγράμματα ΔΕΔ-Μ, ΔΕΔ-Ε, ΔΣΕ, Ορίζων 2020, COSME και για άλλα προγράμματα), καθώς και χρηματοδότηση που παρέχεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης· προτρέπει τα κράτη μέλη, αφενός, να επισπεύσουν την εκτέλεση των κονδυλίων και, αφετέρου, να απλοποιήσουν και να βελτιώσουν την πρόσβαση σε διαθέσιμα κονδύλια προκειμένου να παρακινήσουν τις ΜΜΕ, τους κατά τόπους δήμους και άλλους ενδιαφερόμενους δικαιούχους να τα αξιοποιήσουν·

### ***Προκλήσεις σε σχέση με την παρακολούθηση και την αξιολόγηση***

22. θεωρεί ότι η αξιολόγηση έχει να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην πολιτική συζήτηση και τη μάθηση, εκφράζει όμως την ανησυχία ότι εάν και η παροχή στοιχείων και πληροφοριών παρακολούθησης σχετικά με την εφαρμογή, βελτιώνει την ποιότητα των ορισθέντων στόχων, οι ποιοτικές αποκλίσεις που παρατηρούνται στις εκθέσεις προόδου σε πολλές περιπτώσεις καθιστούν δυσχερή τη δημιουργία μιας πλήρους εικόνας της προόδου που σημειώνεται σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο όσον αφορά την επίτευξη των στόχων· τονίζει ότι στο πλαίσιο της αξιολόγησης θα πρέπει να αξιολογούνται και να προτείνονται μέτρα για την αντιμετώπιση της ανώφελης επιβάρυνσης των δικαιούχων, περιλαμβανομένων των ΜΜΕ, των τοπικών και περιφερειακών αρχών και των ΜΚΟ· θεωρεί ότι δεν πρέπει να επιβάλλεται πρόσθετη επιβάρυνση σε σχέση με την παρακολούθηση·

23. πιστεύει ότι οι εκθέσεις προόδου δεν παρέχουν πλήρως μια σαφή εικόνα της προόδου που έχει σημειωθεί στην υλοποίηση της πολιτικής συνοχής και στην επίτευξη των καθορισμένων στόχων, είτε λόγω της μη διαθεσιμότητας δεδομένων σε σχετικό επίπεδο είτε λόγω της μη σαφούς σύνδεσης μεταξύ των παρεχόμενων στατιστικών στοιχείων και του βαθμού επίτευξης των στόχων της πολιτικής συνοχής που απαιτούν παρακολούθηση·
24. προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια της υποβολής εκθέσεων και η ποιότητα του προγραμματισμού και της υλοποίησής του, ζητεί από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν πλήρως τα εργαλεία παρακολούθησης και αξιολόγησης που διατίθενται στο πλαίσιο του τρέχοντος νομοθετικού πλαισίου (εντονότερος προσανατολισμός στα αποτελέσματα, χρήση κοινών δεικτών υλοποιήσεων, επιλογή των ειδικών για κάθε πρόγραμμα δεικτών αποτελεσμάτων και σαφές πλαίσιο επιδόσεων)·
25. θεωρεί ότι ενώ οι αξιολογήσεις των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2007-2013, τα οποία συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ταμείο Συνοχής, δείχνουν υψηλή γενική ευαισθητοποίηση στα κράτη μέλη όσον αφορά την υποχρέωση τήρησης της ισότητας των φύλων κατά τη διαμόρφωση των εν λόγω προγραμμάτων (70 %<sup>1</sup>), επισημαίνουν επίσης ότι η ισότητα των φύλων είναι κάθε άλλο παρά αποτελεσματικά ενταγμένη στα προγράμματα μέσω του σαφούς εντοπισμού των προβλημάτων ή του καθορισμού ποσοτικών στόχων (σε ποσοστό μικρότερο του 8%)· καλεί την Επιτροπή να βελτιώσει περισσότερο τα συστήματα υποβολής εκθέσεων των κρατών μελών εις τρόπον ώστε να καταστεί δυνατή η αξιολόγηση της στήριξης που παρέχεται στο πλαίσιο της πολιτικής για τη συνοχή προκειμένου να επιτευχθεί ουσιαστική πρόοδος όσον αφορά την ισότητα των φύλων και του κατά πόσον τούτο επετεύχθη·
26. προτρέπει την Επιτροπή να ελέγξει κατά πόσον οι διαχειριστικές αρχές εφαρμόζουν την οδηγία για τις καθυστερήσεις πληρωμών σε σχέση με τους δικαιούχους των προγραμμάτων και να λάβει τα δέοντα μέτρα για τη μείωση των καθυστερήσεων πληρωμών·
27. παροτρύνει την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου της Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου να αυξήσουν τους ελέγχους επιδόσεων που διενεργούν στα διαρθρωτικά ταμεία και το ταμείο συνοχής και ιδιαίτερα στο ΕΚΤ·
28. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη.

---

<sup>1</sup> [http://ec.europa.eu/regional\\_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/2009-03-16-inception-report.pdf](http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/2009-03-16-inception-report.pdf)

## ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Τον Ιούνιο του 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τη στρατηγική «Ευρώπη 2020», τη στρατηγική της ΕΕ για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Οι περιφερειακές και τοπικές αρχές μπορούν να συμβάλουν καθοριστικά στην υλοποίηση αυτής της στρατηγικής μέσω δράσεων που υπάγονται στο πεδίο των αρμοδιοτήτων τους.

Η πολιτική συνοχής είναι βασικός μηχανισμός για την υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»[5], με μακρά παράδοση σχεδιασμού και εφαρμογής ολοκληρωμένων προγραμμάτων περιφερειακής και αστικής ανάπτυξης στο πλαίσιο εταιρικής σχέσης με περιφερειακές και τοπικές αρχές, οικονομικούς φορείς, κοινωνικούς εταίρους και την κοινωνία των πολιτών. Μπορεί να παράσχει στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» την ενεργό στήριξη των περιφερειακών και τοπικών αρχών που είναι απαραίτητη για την επιτυχία της.

### 7η έκθεση προόδου

Το Νοέμβριο του 2011 η Επιτροπή ενέκρινε την 7η έκθεση προόδου σχετικά με την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή δίνοντας έμφαση στην αστική και περιφερειακή διάσταση της στρατηγικής Ευρώπη 2020.

Η παρούσα έκθεση προόδου εκτιμά με ποιον τρόπο μπορούν οι περιφέρειες και οι πόλεις να συμβάλουν, στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, στους τρεις τύπους ανάπτυξης που προβλέπει η στρατηγική «Ευρώπη 2020». Προσμετρά την απόσταση των πόλεων και των περιφερειών στους εθνικούς στόχους 2020 που προτείνονται στο πλαίσιο των εθνικών μεταρρυθμιστικών προγραμμάτων.

Εν ολίγοις, τα προγράμματα της πολιτικής συνοχής πρέπει να επιλέγουν τις επενδυτικές τους προτεραιότητες λαμβάνοντας υπόψη το σημείο εκκίνησης μιας περιφέρειας ή πόλης σε σχέση με τους εθνικούς στόχους του 2020 και να εντοπίζουν τις συγκεντρώσεις τις οποίες πρέπει να προωθούν και εκείνες που πρέπει να αποτρέπουν.

### 8η έκθεση προόδου

Τον Ιούνιο του 2013 η Επιτροπή ενέκρινε την 8η έκθεση προόδου σχετικά με την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή.

Το 2014, η περίοδος προγραμματισμού σε σχέση με την πολιτική για τη συνοχή θα ξεκινήσει μετά τη χειρότερη ύφεση της τελευταίας πεντηκονταετίας. Η κρίση ανέστρεψε τη διαδικασία σύγκλισης του κατά κεφαλή περιφερειακού ΑΕΠ και τη διαδικασία αντιμετώπισης της ανεργίας στην ΕΕ. Η πρόκληση συνίσταται σήμερα να εξασφαλισθεί μια άμεση επιστροφή στην οδό της ισχυρής ανάπτυξης, ιδίως στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες και πόλεις.

Η ΕΕ εισήλθε το δεύτερο τρίμηνο του 2008 σε μια κρίση που διήρκεσε πέντε τρίμηνα. Μετά την ύφεση, η γενική ανάπτυξη σε όρους ΑΕΠ ήταν υποτονική. Το ΑΕΠ της ΕΕ συρρικνώθηκε και πάλι το τελευταίο τρίμηνο του 2011 καθώς και στα δύο πρώτα τρίμηνα του

2012.

Η κρίση κατέστησε πιο δύσκολη την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής Ευρώπη 2020 λόγω μείωσης των ποσοστών απασχόλησης και αύξησης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Επιπλέον, η διεύρυνση των περιφερειακών ανισοτήτων υπονομεύει έναν από τους κύριους στόχους της ΕΕ και της πολιτικής για τη συνοχή.

Η έκθεση δείχνει ότι η ένταση των προβλημάτων ποικίλλει σημαντικά σε ολόκληρη την Ευρώπη. Τούτο σημαίνει ότι στο σχεδιασμό των μελλοντικών προγραμμάτων συνοχής πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι εν λόγω διαφορές προκειμένου να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπός τους και να στοχευθούν τα προβλήματα στο πλαίσιο των οποίων οι διαφορές αυτές είναι πιο έντονες.

Στο πλαίσιο αυτό, τα μελλοντικά προγράμματα για τη συνοχή θα πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη έμφαση στη δημιουργία επενδύσεων που ενισχύουν την ανάπτυξη και την απασχόληση. Μόνο μια σταθερή και ισχυρή ανάκαμψη μπορεί να μειώσει τα ποσοστά ανεργίας.

Η Επιτροπή πρότεινε την επικέντρωση των πόρων σε λίγους και σημαντικούς τομείς όπως η απασχόληση (ιδίως για τους νέους), η κατάρτιση και η εκπαίδευση, η κοινωνική ένταξη, η καινοτομία και οι ΜΜΕ και η οικονομία χαμηλών εκπομπών σε άνθρακα και η επέκτασή της στις υποδομές ΤΜΕ και τα μέτρα για την ανάπτυξη του ψηφιακού τομέα.

Η δημοσιονομική εξυγίανση θα αυξήσει περαιτέρω τον ρόλο της πολιτικής συνοχής ως σημαντικής πηγής δημόσιων επενδύσεων την περίοδο 2014-20. Πράγματι, σε πολλά από τα λιγότερο αναπτυγμένα κράτη μέλη και περιφέρειες, η χρηματοδότηση της συνοχής αντιπροσωπεύει ήδη περισσότερο από το ήμισυ των δημόσιων επενδύσεων.

### **Εκθέσεις στρατηγικής**

Τον Απρίλιο του 2013 η Επιτροπή ενέκρινε μια έκθεση στρατηγικής για το 2013 σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος της πολιτικής για τη συνοχή για την περίοδο 2007-2013.

Οι εκθέσεις από τα κράτη μέλη παρέχουν μια γενική εικόνα των κοινωνικών και οικονομικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν και της εφαρμογής των χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ προγραμμάτων σε μια περίοδο ιστορικά δυσχερή. Κατ' αυτό τον τρόπο συμβάλλουν στην ενίσχυση της διαφάνειας και της λογοδοσίας για την επίτευξη των στόχων της πολιτικής για τη συνοχή.

Τα αθροιστικά στοιχεία για τους βασικούς δείκτες τα οποία υποβάλλονται για τα προγράμματα του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής καταδεικνύουν τη σημαντική συμβολή αυτών των προγραμμάτων σε πολλούς τομείς στους οποίους χρειάζονται επενδύσεις σε θέματα οικονομικού εκσυγχρονισμού και ανταγωνιστικότητας. Τα αποτελέσματα που αναφέρθηκαν το 2011 παρουσίασαν σημαντική αύξηση σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη. Όσον αφορά το ΕΚΤ, πάρα πολλά άτομα επωφελήθηκαν από προγράμματα που επενδύουν στην πρόσβαση στην απασχόληση, την εκπαίδευση και την κατάρτιση, την κοινωνική ένταξη και τη δημιουργία διοικητικής ικανότητας.

Τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειές τους και να εφαρμόσουν τα έργα που έχουν επιλεγεί έως το τέλος του 2015. Η προσπάθεια αυτή θα

μπορούσε επίσης να συμβάλει σημαντικά στους στόχους του συμφώνου για την ανάπτυξη και την απασχόληση, που εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Ιούνιο του 2012. Επιπλέον, η πίεση που ασκείται στα δημόσια οικονομικά μπορεί να δυσχεράνει την προσπάθεια ορισμένων περιφερειών να βρουν τη συγχρηματοδότηση που απαιτείται για την εφαρμογή των προγραμμάτων.

Σε ορισμένα κράτη μέλη υπάρχουν σημαντικές καθυστερήσεις στους τομείς της καινοτομίας και της E&A, των σιδηροδρομικών μεταφορών, των υπηρεσιών ΤΠ και των ευρυζωνικών δικτύων, της ενέργειας και της δημιουργίας ικανοτήτων. Ορισμένα κράτη μέλη ενδέχεται να ζητήσουν, το 2014-2015, αναπρογραμματισμό προς τομείς στους οποίους είναι ευκολότερο να δαπανήσουν χρήματα (όπως τοπικές οδικές αρτηρίες).

Τα προγράμματα για την περίοδο 2007-2013 διαθέτουν ισχυρούς μηχανισμούς για την παρακολούθηση της ροής του χρήματος και της απορρόφησης, αλλά αδύναμους μηχανισμούς για τον καθορισμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των στόχων.

Συνεπώς, οι εκθέσεις παρουσιάζουν με ακρίβεια την απορρόφηση, αλλά δυσκολεύονται να παράσχουν πειστική αιτιολογία, συνοδευόμενη από ποσοτικές πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται όσον αφορά την επίτευξη των στόχων.

### **Έκθεση πρωτοβουλίας της Επιτροπής Περιφερειακής Ανάπτυξης**

Η εισηγήτρια υπέβαλε το σχέδιο έκθεσης στις 13 Νοεμβρίου 2013 και η εξέταση του σχεδίου αυτού σε πλαίσιο επιτροπής πραγματοποιήθηκε στις 27 Νοεμβρίου. Υπεβλήθησαν συνολικά 42 τροπολογίες. Συντάχθηκαν 12 συμβιβαστικές τροπολογίες οι οποίες έτυχαν της υποστήριξης ευρείας πλειοψηφίας σε πλαίσιο επιτροπής. Κατά την τελική ψηφοφορία στις 22 Ιανουαρίου 2014 η έκθεση υποστηρίχθηκε με 39 ψήφους υπέρ, 1 κατά και 1 αποχή.

Η εισηγήτρια συμμερίστηκε την άποψη ότι η οικονομική, χρηματοπιστωτική και κοινωνική κρίση έχει αναστείλει, ή ακόμα και αντιστρέψει, τη διαδικασία σύγκλισης, επιτείνοντας με τον τρόπο αυτό τις ανισότητες μεταξύ περιφερειών και θέτοντας τέλος σε μια μακρά περίοδο κατά την οποία οι ανισότητες μεταξύ των περιφερειών ως προς το κατά κεφαλήν ΑΕΠ καθώς και η ανεργία στην ΕΕ μειώνονταν σταθερά, ενώ ταυτόχρονα έχει πιο σοβαρές επιπτώσεις στις πλέον αδύναμες περιφέρειες της Ένωσης.

Η εισηγήτρια επισημαίνει ότι μέχρι τώρα η πολιτική συνοχής ήταν επικεντρωμένη στην απορρόφηση και όχι στον προσδιορισμό και την παρακολούθηση – ούτε στην αξιολόγηση της επίτευξης – των στόχων, ενώ τα συστήματα παρακολούθησης και αξιολόγησης δεν επιτυγχάνουν πλήρως τον στόχο της βελτίωσης του προσδιορισμού διαφοροποιημένων στόχων σύμφωνα με τα τοπικά και διαπεριφερειακά χαρακτηριστικά, τις ιδιαιτερότητες και τις ανάγκες των περιφερειών.

Η πολιτική συνοχής θα εξακολουθήσει να αποτελεί τη βασική πηγή δημόσιας χρηματοδότησης της ΕΕ στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2014-2020, και λαμβάνοντας υπόψη ότι το νέο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής επικεντρώνεται αποκλειστικά στην ανάγκη να συγκεντρωθούν επενδύσεις στους λίγους εκείνους τομείς που θεωρούνται οι πλέον σημαντικοί, όπως η απασχόληση (ιδίως η απασχόληση των νέων) και η κινητικότητα του εργατικού δυναμικού, η κατάρτιση και η εκπαίδευση, οι ΜΜΕ, η έρευνα, η

τεχνολογική ανάπτυξη και η καινοτομία, η ΤΠΕ, οι βιώσιμες μεταφορές και η άρση των σημείων συμφόρησης, η ενέργεια, το περιβάλλον, η προώθηση των θεσμικών ικανοτήτων των δημόσιων αρχών και της αποδοτικής δημόσιας διοίκησης, η αστική ανάπτυξη και οι πόλεις·

Οι πολιτικές δημοσιονομικής εξυγίανσης αυτές καθ'εαυτές, δεν είναι σε θέση να τονώσουν την ανάπτυξη και να προωθήσουν επενδύσεις που θα δημιουργήσουν ποιοτική και βιώσιμη απασχόληση. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να αυξήσουν τις επενδύσεις στους τομείς της επιχειρηματικότητας, της ίδρυσης νέων επιχειρήσεων και της αυτοαπασχόλησης ως μέσα για τη δημιουργία περισσότερων θέσεων εργασίας, δεδομένου μάλιστα ότι οι ΜΜΕ και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις παρέχουν περισσότερα από τα δύο τρίτα των θέσεων εργασίας του ιδιωτικού τομέα της ΕΕ· Είναι σημαντικό να λαμβάνονται υπόψη οι σημαντικές ανάγκες των πολλών λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών σε σχέση με τις επενδύσεις σε προγράμματα υποδομών σε βασικούς τομείς όπως οι μεταφορές, οι τηλεπικοινωνίες και η βιώσιμη ενέργεια.

Εξαιτίας της κρίσης, το ποσοστό του πληθυσμού που διατρέχει κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, που υποφέρει από υλικές στερήσεις, περιβαλλοντική υποβάθμιση και κακές συνθήκες στέγασης, ή με χαμηλή ένταση εργασίας και με την απειλή του αποκλεισμού και της ενεργειακής ένδειας, έχει αυξηθεί σημαντικά. Ο ρόλος του ΕΚΤ στη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των περιφερειών όσον αφορά το ανθρώπινο κεφάλαιο, καθώς το εν λόγω ταμείο, παράλληλα με το ΕΤΠΑ, θα πρέπει να συμβάλλει στην υλοποίηση ορισμένων από τις τρέχουσες σημαντικές προτεραιότητες της Ένωσης, ενισχύοντας δηλαδή την απασχόληση των νέων και την αγορά εργασίας, προωθώντας τη βιώσιμη οικονομία και ανάπτυξη, μειώνοντας τον αριθμό των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο και καταπολεμώντας τη φτώχεια, τις διακρίσεις και τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Η αξιολόγηση έχει να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στο πλαίσιο της πολιτικής συζήτησης και άντλησης διδαγμάτων, μολονότι όμως η παροχή στοιχείων και πληροφοριών παρακολούθησης σχετικά με την εφαρμογή βελτιώνει την ποιότητα των ορισθέντων στόχων, οι ποιοτικές αποκλίσεις που παρατηρούνται σε πολλές περιπτώσεις υποβολής εκθέσεων προόδου καθιστούν δυσχερή τη δημιουργία μιας πλήρους εικόνας της προόδου που σημειώνεται σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο όσον αφορά την επίτευξη των στόχων.

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να αυξήσουν τη διαφάνεια της υποβολής εκθέσεων και η ποιότητα του προγραμματισμού και της υλοποίησής του, ζητεί από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν πλήρως τα εργαλεία παρακολούθησης και αξιολόγησης που διατίθενται στο πλαίσιο του επόμενου νομοθετικού πλαισίου (εντονότερος προσανατολισμός στα αποτελέσματα, χρήση κοινών δεικτών υλοποιήσεων, επιλογή των ειδικών για κάθε πρόγραμμα δεικτών αποτελεσμάτων και σαφές πλαίσιο επιδόσεων).

27.11.2013

## ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

προς την Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης

σχετικά με την 7η και την 8η έκθεση προόδου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την πολιτική συνοχής της ΕΕ και τη στρατηγική έκθεση του 2013 σχετικά με την υλοποίηση των προγραμμάτων της περιόδου 2007-2013 (2013/2008(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Ádám Kósa

### ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων καλεί την Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. εκφράζει την ικανοποίησή του για την έβδομη και όγδοη έκθεση προόδου και ζητεί από την Επιτροπή να εξετάσει το 2014, στην έκτη Έκθεση για τη Συνοχή, τις μακροπρόθεσμες συνέπειες της σταθερής μείωσης της συνοχής μεταξύ των χωρών και των περιφερειών της Ευρώπης, η οποία οφείλεται στην οικονομική κρίση, καθώς και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για να γεφυρωθεί το εν λόγω χάσμα, συγκεκριμένα όσον αφορά την συνοχή μεταξύ των χωρών που συμμετέχουν και των χωρών που δεν συμμετέχουν στο πρόγραμμα·
2. τονίζει ότι το ΑΕγχΠ θα πρέπει να παραμείνει ένα από τα κύρια κριτήρια για τον καθορισμό της επιλεξιμότητας για ενίσχυση από την περιφερειακή πολιτική, αλλά ότι τούτο θα πρέπει να συμπληρώνεται από άλλους δείκτες προκειμένου να εντοπίζονται οι πιο ευάλωτες περιφέρειες· υπογραμμίζει το γεγονός ότι το ΑΕγχΠ δεν μπορεί από μόνο του να παράσχει μια ολοκληρωμένη εικόνα της περιφερειακής ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής διότι δεν λαμβάνει υπόψη του σημαντικούς κοινωνικούς παράγοντες όπως οι εισοδηματικές ανισότητες και η ανεργία·
3. παροτρύνει την Επιτροπή να υποστηρίξει ειδικά μέτρα για τη δημιουργία περισσότερων και πιο βιώσιμων θέσεων εργασίας, για επένδυση στην εκπαίδευση σε θέματα τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης, για ενθάρρυνση της τοπικής επιχειρηματικότητας και τη δημιουργία νέων χρηματοπιστωτικών μέσων για όλους τους τύπους επιχειρήσεων και



κυρίως για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα διαρκώς αυξανόμενα επίπεδα ανεργίας, φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού·

4. αναγνωρίζει ότι ένα μεγάλο τμήμα των δαπανών του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) διοχετεύεται στην προώθηση περισσότερων και καλύτερων θέσεων απασχόλησης, στη στήριξη της ένταξης και της συμμετοχής των μειονεκτουσών ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία, και στην ανάπτυξη μιας κοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς που είναι προσβάσιμη σε όλους· τονίζει εντούτοις ότι, σε περιόδους κρίσης, πρέπει να καταβάλλεται μεγαλύτερη προσπάθεια ώστε το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο να αποσκοπεί με αποτελεσματικότητα στην καταπολέμηση των τοπικών και περιφερειακών ανισοτήτων και του κοινωνικού αποκλεισμού, να καθιστά δυνατή την πρόσβαση των πλέον ευάλωτων ομάδων και ιδιαίτερα των νέων στην απασχόληση και να υποστηρίζει την επανένταξη των γυναικών στην αγορά εργασίας μέσω της μείωσης του διαχωρισμού με βάση το φύλο·
5. επισημαίνει ότι ο μεγάλος αριθμός των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο σε ορισμένες περιοχές υπερβαίνει κατά πολύ τον στόχο του 10% και ότι για τα άτομα αυτά πρέπει να προβλέπεται προσφορά εκπαίδευσης, κατάρτισης ή εργασίας που ανταποκρίνεται στις ανάγκες τους· παραπέμπει, στο πλαίσιο αυτό, στη σημασία της «Ευρωπαϊκής Εγγύησης για τους νέους» για τα άτομα που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο· επισημαίνει ότι, προκειμένου να μειωθεί ο αριθμός των νέων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο, το εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να είναι ανοικτό σε όλους και να προσφέρει ίσες ευκαιρίες σε όλους του νέους· τονίζει, ως εκ τούτου, ότι πρέπει να βρεθεί λύση στο πρόβλημα της ένταξης των νέων που έχουν ανεπαρκή κατάρτιση στην αγορά εργασίας μέσω της παροχής ανεμπόδιστης, προσβάσιμης και ποιοτικής επαγγελματικής κατάρτισης και κατάρτισης στον χώρο της εργασίας προκειμένου να βοηθηθούν να αποκτήσουν δεξιότητες, δεδομένου ότι η έλλειψη προσόντων μπορεί να αυξήσει τον κίνδυνο της ανεργίας, η οποία με τη σειρά της αυξάνει τον κίνδυνο της φτώχειας και δημιουργεί πληθώρα κοινωνικών προβλημάτων που συνδέονται με τον αποκλεισμό, την αποξένωση και την αποτυχία της προσπάθειας οικοδόμησης μιας ανεξάρτητης ζωής· εκτιμά ότι η συνεισφορά του ΕΚΤ είναι κρίσιμη για την επίτευξη του σκοπού αυτού, προκειμένου, αφενός, να βοηθηθούν περισσότεροι νέοι ώστε να μείνουν στο σχολείο και να αποκτήσουν τα κατάλληλα προσόντα που απαιτούνται για την απασχόληση και τη σταδιοδρομία και, αφετέρου, να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη πρόσβαση σε εκπαίδευση υψηλής ποιότητας μέσω ειδικών προγραμμάτων που απευθύνονται σε παιδιά από μειονεκτούσες ομάδες και μειονότητες, π.χ. σε παιδιά με αναπηρία· καλεί τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν την κατάλληλη επαγγελματική κατάρτιση και την κατάρτιση στον χώρο της εργασίας για εκείνους που θα επωφεληθούν από αυτήν·
6. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να υιοθετήσουν ευνοϊκές για την ανάπτυξη πολιτικές, μεταξύ άλλων, την απόδοση προτεραιότητας στις δαπάνες στους τομείς της εκπαίδευσης, της δια βίου εκπαίδευσης, της έρευνας και της καινοτομίας, διότι τα μέτρα λιτότητας δεν επαρκούν από μόνα τους για την αντιμετώπιση της τρέχουσας οικονομικής κρίσης·
7. επισημαίνει ότι η εργασιακή κατάσταση των νέων εξαρτάται σε πολύ μεγάλο βαθμό από την γενική οικονομική κατάσταση και ότι, ως εκ τούτου, είναι πολύ σημαντική η υποστήριξη, η καθοδήγηση και η παρακολούθηση των νέων ανθρώπων κατά τη μετάβασή

τους από την εκπαίδευση στην επαγγελματική ζωή· υποστηρίζει ότι η Επιτροπή θα μπορούσε να εναρμονίσει οιοσδήποτε μελλοντικές προτάσεις πολιτικής στον τομέα αυτό με τις πρωτοβουλίες «Νεολαία σε Κίνηση» και «Ευκαιρίες για τη Νεολαία»·

8. υπογραμμίζει ότι το ποσοστό απασχόλησης σε ορισμένες περιοχές συνεχίζει να είναι κάτω από 60% και ότι ορισμένες περιοχές αποκλίνουν από τους εθνικούς τους στόχους κατά 20–25%, γεγονός που έχει ιδιαίτερα αρνητικό αντίκτυπο στους νέους, τις γυναίκες, τους ηλικιωμένους, τα άτομα που αναλαμβάνουν την φροντίδα άλλων και τα άτομα με αναπηρίες· επισημαίνει ότι ορισμένα μέτρα για την αντιμετώπιση της κρίσης έχουν αρνητικό αντίκτυπο στη συνοχή και έχουν διευρύνει σημαντικά τις ανισότητες στην ΕΕ· επισημαίνει ότι για την απασχόληση ομάδων υψηλού κινδύνου ή για τη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης για τις ομάδες αυτές απαιτείται να ληφθούν στοχοθετημένα μέτρα για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και ευκαιριών κατάρτισης και τη διατήρηση των θέσεων αυτών· τονίζει ότι ορισμένες απομονωμένες κοινότητες πλήττονται επί σειρά γενεών από την ανεργία, γεγονός που συνιστά απειλή κυρίως για τις περιθωριοποιημένες ομάδες του πληθυσμού·
9. υπενθυμίζει ότι τα ποσοστά απασχόλησης υστερούν πολύ σε σχέση με τον στόχο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», σύμφωνα με τον οποίο τουλάχιστον το 75% του πληθυσμού ηλικίας 20-64 πρέπει να έχει απασχόληση μέχρι το 2020· παρατηρεί ότι, αν και δεν υφίστανται συγκεκριμένοι στόχοι σε σχέση με τα ποσοστά απασχόλησης σε περιφερειακό επίπεδο, τα κράτη μέλη έχουν καθορίσει, το καθένα χωριστά, εθνικούς στόχους οι οποίοι, στις περισσότερες περιπτώσεις, δεν έχουν εκπληρωθεί λόγω των ασύμμετρων επιπτώσεων της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης στις περιφερειακές αγορές εργασίας, κυρίως στη Νότια Ευρώπη, όπου έχει σημειωθεί ιδιαίτερα έντονη αύξηση της ανεργίας των νέων·
10. υπογραμμίζει τις αποκλίσεις μεταξύ των πιο υψηλών περιφερειακών ποσοστών απασχόλησης που καταγράφονται στο βόρειο και κεντρικό τμήμα της ΕΕ και των πιο χαμηλών ποσοστών απασχόλησης στις νότιες περιφέρειες·
11. τονίζει, σε σχέση με το «αστικό παράδοξο», ότι ο αριθμός των οικογενειών που ζουν στο όριο της φτώχειας, αντιμετωπίζουν υλική στέρηση, υποβάθμιση του περιβάλλοντός τους και ανεπαρκείς συνθήκες στέγασης, που έχουν ιδιαίτερα χαμηλή ένταση εργασίας και απειλούνται από αποκλεισμό και ενεργειακή πενία είναι συχνά υψηλότερος στις περιοχές γύρω από τις πρωτεύουσες, οι οποίες σύμφωνα με τους δείκτες χαρακτηρίζονται ως ανεπτυγμένες· εκτιμά ότι, ειδικά όσον αφορά τις μονογονεϊκές οικογένειες, τις πολύτεκνες οικογένειες με τέσσερα ή περισσότερα παιδιά (ιδιαίτερα τα άτομα που φροντίζουν κάποιο μέλος της οικογένειας που έχει αναπηρία), τα μέλη περιθωριοποιημένων κοινωνικών ομάδων ή τους ηλικιωμένους που ευρίσκονται λίγο πριν από τη συνταξιοδότηση, δηλαδή για ομάδες που χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής όσον αφορά την ισότιμη πρόσβαση, έχει μεγάλη σημασία να ληφθεί υπόψη το ζήτημα της ισότιμης φυσικής πρόσβασης και της πρόσβασης στις τεχνολογίες των επικοινωνιών και της επικοινωνίας, η επίτευξη της οποίας πρέπει να αξιολογείται βάσει αντικειμενικών και συγκρίσιμων δεικτών, λαμβανομένων υπόψη των δημογραφικών προκλήσεων·
12. υπογραμμίζει ότι η ανταλλαγή γνώσεων και πρακτικών συνεργασίας για την ανάπτυξη και την οικονομική μεγέθυνση μεταξύ περιφερειακών και τοπικών αρχών των κρατών

μελών θα μπορούσε να συμβάλει στην γεφύρωση του χάσματος που υφίσταται ως προς την εμπειρογνωμοσύνη και να αυξήσει την ευαισθητοποίηση σε θέματα κινητικότητας για λόγους απασχόλησης· εκτιμά επιπλέον ότι η αποκέντρωση και η εδαφική ανάπτυξη θα πρέπει να τύχουν περαιτέρω υποστήριξης διότι αποτελούν αποτελεσματικά μέσα υπέρβασης της τρέχουσας κρίσης ανεργίας·

13. υποστηρίζει ότι είναι σημαντικό να αντιμετωπιστεί το ζήτημα της προαγωγής της δημοκρατίας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο και ότι προς τούτο απαιτείται ισχυρότερη πολιτική δέσμευση εκ μέρους της ΕΕ υπέρ της υποστήριξης ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος που θα μπορούσε να ενισχύει τις ικανότητες των τοπικών και περιφερειακών παραγόντων να επηρεάζουν και να παρακολουθούν τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και την κοινωνική ένταξη των πληθυσμών για τους οποίους είναι υπεύθυνοι· επισημαίνει ότι η ποικιλομορφία της κοινωνίας των πολιτών θα μπορούσε να διαδραματίσει καίριο ρόλο για τον σκοπό αυτό μέσω της συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων στην διαδικασία επίτευξης του στόχου της ΕΕ για μια ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς·
14. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αυξήσουν τις επενδύσεις στους τομείς της επιχειρηματικότητας, της ίδρυσης νέων επιχειρήσεων και της αυτοαπασχόλησης ως μέσα για τη δημιουργία περισσότερων θέσεων εργασίας, δεδομένου μάλιστα ότι οι ΜΜΕ και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις παρέχουν περισσότερα από τα δύο τρίτα των θέσεων εργασίας του ιδιωτικού τομέα της ΕΕ· υποστηρίζει ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στο περιφερειακό και τοπικό επίπεδο· θεωρεί επιπλέον ότι οι επενδύσεις στις κοινωνικές επιχειρήσεις και στην κοινωνική επιχειρηματικότητα προσφέρουν μια καλή συμπληρωματική δυνατότητα ικανοποίησης των κοινωνικών αναγκών που δεν καλύπτονται από τα δημόσια αγαθά και τις δημόσιες υπηρεσίες.

## ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

<b>Ημερομηνία έγκρισης</b>	26.11.2013
<b>Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας</b>	+ : 30 - : 1 0 : 0
<b>Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία</b>	Phil Bennion, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Alejandro Cercas, Derek Roland Clark, Minodora Cliveti, Emer Costello, Frédéric Daerden, Sari Essayah, Richard Falbr, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Ádám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Verónica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Csaba Őry, Elisabeth Schroedter, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu, Κωνσταντίνος Πουλάκης
<b>Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία</b>	Georges Bach, Jürgen Creutzmann, Jelko Kacin, Evelyn Regner, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Αντιγόνη Παπαδοπούλου
<b>Αναπληρωτές (άρθρο 187 παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία</b>	Jolanta Emilia Hibner, Sławomir Nitras

17.12.2013

## ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

προς την Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης

σχετικά με την 7η και την 8η έκθεση προόδου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την πολιτική συνοχής της ΕΕ και τη στρατηγική έκθεση του 2013 σχετικά με την υλοποίηση των προγραμμάτων της περιόδου 2007-2013 (2013/2008(INI))

Συντάκτρια γνωμοδότησης: Vilija Blinkevičiūtė

### ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων καλεί την Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ίσες ευκαιρίες μεταξύ ανδρών και γυναικών και η αρχή της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου αναφέρονται ρητά στους κανονισμούς που διέπουν τα διαρθρωτικά ταμεία ως εγκάρσιες πτυχές του προγραμματισμού και της εφαρμογής των πολιτικών·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες, μολονότι αποτελούν την πλειοψηφία μεταξύ των κατόχων τίτλων σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, είναι σε ποσοστό υπερδιπλάσιο των ανδρών άεργες (21% των γυναικών στην ΕΕ των 28 σε σύγκριση με 8,4% των ανδρών το 2012<sup>1</sup>), αναφέρουν δε συχνότερα οικογενειακούς ή προσωπικούς λόγους για τη μη ενεργό συμμετοχή τους στην οικονομική ζωή (21% των περιπτώσεων, ενώ μόνο 0,5% των ανδρών αναφέρουν την οικογένεια ως λόγο)·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο από τους άνδρες να περιέλθουν σε ακραία φτώχεια και ότι είναι περισσότερες οι γυναίκες που απασχολούνται υπό επισφαλείς συνθήκες, ιδιαίτερα στις αγροτικές περιοχές, σε σχέση με τους άνδρες· λαμβάνοντας υπόψη ότι η επισφαλής κατάσταση των γυναικών στις αστικές περιοχές διαρκώς επιδεινώνεται, κυρίως λόγω της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης·

---

<sup>1</sup> [http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics\\_explained/index.php/Unemployment\\_statistics](http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Unemployment_statistics)

- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αξιολογήσεις των προγραμμάτων της πολιτικής για τη συνοχή για την περίοδο 2007-2013, τα οποία συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ταμείο Συνοχής, μολονότι δείχνουν υψηλή γενική ευαισθητοποίηση στα κράτη μέλη όσον αφορά την υποχρέωση τήρησης της ισότητας των φύλων κατά τη διαμόρφωση των εν λόγω προγραμμάτων (70%<sup>1</sup>), επισημαίνουν επίσης ότι η ισότητα των φύλων είναι κάθε άλλο παρά αποτελεσματικά ενταγμένη στα προγράμματα μέσω του σαφούς εντοπισμού των προβλημάτων ή του καθορισμού ποσοτικών στόχων (σε ποσοστό μικρότερο του 8%)· λαμβάνοντας υπόψη ότι η χρηματοδοτική στήριξη για την προώθηση της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών βαίνει μειούμενη<sup>2</sup>.
1. καλεί τα κράτη μέλη, στο πλαίσιο της πολιτικής για τη συνοχή, να αναπτύξουν προγράμματα και δράσεις με σκοπό την προώθηση της ίσης οικονομικής ανεξαρτησίας για γυναίκες και άνδρες, διασφαλίζοντας ίση συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας και στην επαγγελματική κατάρτιση και αντιμετωπίζοντας το συντομότερο το μόνιμο πρόβλημα του μισθολογικού χάσματος μεταξύ των δύο φύλων και, κατά συνέπεια, του αντίστοιχου χάσματος ως προς τις συντάξεις· καλεί τα κράτη μέλη και τις τοπικές και περιφερειακές αρχές να δρομολογήσουν, κατά συνέπεια, ειδικές δράσεις για την αξιοποίηση του δυναμικού των γυναικών, ενέργεια απαραίτητη για την επανεκκίνηση της οικονομικής ανάκαμψης·
  2. καλεί τα κράτη μέλη να εισαγάγουν τη διάσταση του φύλου στην κατάρτιση του προϋπολογισμού σε σχέση με τον προγραμματισμό της πολιτικής για τη συνοχή προκειμένου να αναλύσουν όχι μόνο προγράμματα τα οποία απευθύνονται ειδικά στις γυναίκες, αλλά όλα τα κυβερνητικά προγράμματα και τις πολιτικές, τις επιπτώσεις τους στη χορήγηση πόρων και τη συμβολή τους στην ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών·
  3. καλεί τα κράτη μέλη να επιδείξουν προσοχή στις ετεροχρονισμένες συνέπειες που μπορεί να έχει η δημοσιονομική εξυγίανση για τις γυναίκες και να βρουν τρόπους αποτελεσματικής εφαρμογής της πολιτικής για τη συνοχή με στόχο την ελαχιστοποίηση των συνεπειών αυτών·
  4. καλεί τα κράτη μέλη και τις περιφερειακές και τοπικές αρχές να αναπτύξουν καινοτόμα μέτρα και προγράμματα με σκοπό την καταπολέμηση της εξάπλωσης της φτώχειας μεταξύ των γυναικών και την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, στοχεύοντας κυρίως στις πλέον ευάλωτες ομάδες γυναικών, όπως γυναίκες με αναπηρία, ανύπαντρες μητέρες, γυναίκες με πολυμελείς οικογένειες, μετανάστριες, γυναίκες που είναι θύματα βίας, γυναίκες με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο και γυναίκες που υφίστανται πολλαπλές και διατομεακές διακρίσεις· συνιστά, πριν από τη δρομολόγηση προγραμμάτων και δράσεων, να συλλέγονται στοιχεία που αφορούν ειδικά τις γυναίκες, με σκοπό τη στοχευμένη και αποτελεσματική κάλυψη των αναγκών τους·
  5. καλεί την Επιτροπή, σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων, να βελτιώσει περαιτέρω τα συστήματα υποβολής εκθέσεων από τα κράτη μέλη

<sup>1</sup> [http://ec.europa.eu/regional\\_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/2009-03-16-inception-report.pdf](http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/2009-03-16-inception-report.pdf)

<sup>2</sup> [http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/opinions\\_advisory\\_committee/opinion\\_on\\_gender\\_equality\\_in\\_the\\_cohesion\\_policy\\_2014-2020\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/opinions_advisory_committee/opinion_on_gender_equality_in_the_cohesion_policy_2014-2020_en.pdf)

μέσω της καθιέρωσης και της χρήσης δεικτών, έτσι ώστε να καταστεί δυνατόν να αξιολογούνται η στήριξη που παρέχεται στο πλαίσιο της πολιτικής για τη συνοχή με στόχο την επίτευξη ουσιαστικής πρόοδου στο θέμα της ισότητας των φύλων, καθώς και ο βαθμός στον οποίο επιτυγχάνεται πρόοδος· τονίζει ότι τα στοιχεία όσον αφορά τον τρόπο υλοποίησης των στόχων ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των προγραμμάτων της πολιτικής για τη συνοχή, θα πρέπει να παρουσιάζονται χωριστά ανά φύλο·

6. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αξιολογήσουν τον αντίκτυπο που έχει η πολιτική συνοχής, γενικά, και τα διαρθρωτικά ταμεία, ειδικότερα, στην κατάσταση των γυναικών, με σκοπό να εξασφαλιστούν οι κατάλληλες απαντήσεις και η αποτελεσματική εφαρμογή των προγραμμάτων για την περίοδο 2014-2020·
7. καλεί τα κράτη μέλη να χρησιμοποιήσουν τα διαθέσιμα κονδύλια της ΕΕ με πιο ενεργό τρόπο για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης των γυναικών και την ανάπτυξη φιλικών προς την οικογένεια, υψηλής ποιότητας, οικονομικά προσιτών και προσβάσιμων υπηρεσιών φροντίδας, καθώς και άλλων κοινωνικών δομών· υπενθυμίζει, στο πλαίσιο αυτό, τη σημασία που έχει ο συνδυασμός επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής για τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών και την καταπολέμηση της ανεργίας και του κοινωνικού αποκλεισμού·
8. ζητεί να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στους κλάδους του πολιτισμού και της δημιουργικότητας, οι οποίοι συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», ιδίως δε στη δημιουργία θέσεων εργασίας· υπογραμμίζει την καίρια συμβολή που έχουν οι κλάδοι αυτοί στην ανάπτυξη των περιφερειών και των πόλεων· ζητεί να ληφθούν συστηματικά μέτρα για την προώθηση της συνεχούς κατάρτισης των γυναικών ειδικά στους κλάδους αυτούς, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική αξιοποίηση των προσόντων τους και να δημιουργηθούν νέες προοπτικές απασχόλησης·
9. καλεί τα κράτη μέλη να αναζητήσουν τρόπους μείωσης της ανεργίας των γυναικών ώστε να αποφεύγεται το ενδεχόμενο να υπόκεινται σε υπέρμετρη κινητικότητα για λόγους απασχόλησης, δεδομένου ότι ο παράγοντας αυτός έχει άμεσες και δυσμενείς επιπτώσεις στα παιδιά·
10. καλεί την Επιτροπή να προωθήσει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στα προγράμματα της πολιτικής για τη συνοχή.

## ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

<b>Ημερομηνία έγκρισης</b>	16.12.2013
<b>Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας</b>	+ :                    16 - :                    0 0 :                    0
<b>Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία</b>	Edit Bauer, Iratxe García Pérez, Mikael Gustafsson, Livia Járóka, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Norica Nicolai, Britta Thomsen, Anna Záborská
<b>Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία</b>	Izaskun Bilbao Barandica, Doris Pack, Rui Tavares, Angelika Werthmann
<b>Αναπληρωτές (άρθρο 187, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία</b>	Biljana Borzan, Hans-Peter Mayer



## ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

<b>Ημερομηνία έγκρισης</b>	22.1.2014
<b>Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας</b>	+ : 39 - : 1 0 : 1
<b>Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία</b>	François Alfonsi, Luís Paulo Alves, Francesca Barracciu, Catherine Bearder, Victor Boştinaru, Tamás Deutsch, Rosa Estaràs Ferragut, Danuta Maria Hübner, Iñaki Irazabalbeitia Fernández, María Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Constanze Angela Krehl, Vladimír Maňka, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Miroslav Mikolášik, Jens Nilsson, Jan Olbrycht, Younous Omarjee, Markus Pieper, Ovidiu Ioan Silaghi, Monika Smolková, Nuno Teixeira, Lambert van Nistelrooij, Justina Vitkauskaitė Bernard, Oldřich Vlasák, Kerstin Westphal, Hermann Winkler, Joachim Zeller, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Χαράλαμπος Αγγουράκης, Γεώργιος Σταυρακάκης, Νίκος Χρυσόγελος, Филиз Хакъева Хюсменова
<b>Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία</b>	Maurice Ponga, Vilja Savisaar-Toomast, Elisabeth Schroedter, Richard Seeber, Peter Simon, Evžen Tošenovský, Derek Vaughan